

Peter Lagendijk

Onderzoekadvies en Beleidsontwikkeling

Leggelo 38*7991 PZ Dwingeloo*tel.06-5141 8528*KvK 0803 1294 *Lagendijk/Leebeek Hld bv
*peter@peterlagendijk.eu *www.peterlagendijk.eu

Dwingeloo, 7 augustus 2020

LOONGEBOUW ZIEKENHUIZEN

VERPLEEGKUNDIGEN MODAAL – SALARIS ARTSEN BEDISCUSSIEERD

Verpleegkundigen

Al jaren wordt gesproken over de salariëring van verplegend en geneeskundig personeel. Over het algemeen wordt, wat verpleegkundigen betreft ontevredenheid gerapporteerd. In dit artikel berekeningen over salariëring verpleegkundigen terwijl de inkomens van specialisten in dienstverband worden bediscussieerd. Er wordt vergeleken met actuele gebeurtenissen in het bedrijfsleven.

De CAO wereld is voor degenen die er niet dagelijks mee te maken hebben, een verbazingwekkende ervaring. Iedere sprank van hoop wordt je ontnomen als je kennis neemt van de arbeidsvoorwaarden; de functiegroepen; de detailleringen. Alles is dichtgetimmerd en voor de kleinste individuele afwijking is zo te zien geen enkele ruimte. In de praktijk zal het wel mee vallen. Als je maar erg omhoog zit met je bemanning worden rauwe bonen zoet.

Bij onderstaande cijferingen worden bruto maandsalarissen aangehouden. Daarnaast heb je vakantiegeld, eindejaarsuitkering, en onregelmatigheidstoelagen. Die extra's zijn buiten beschouwing gebleven. Wat de gemiddelde mbo of hbo verpleegkundige verdient is met de beste wil van de wereld niet uit de "Salarisschalen per Functie groep" op te maken.

Er zijn zes functiegroepen voor verpleegkundigen. Dat wordt veroorzaakt door de diverse kwalificaties waardoor iemand zich bijvoorbeeld diabetes, spoedeisende hulp of intensive care verpleegkundige kan noemen. Daardoor val je onder een hogere functiegroep met een hoger maandsalaris. Meer aan hbo verpleegkundigen denk je bij physician assistant en verpleegkundig specialist.

Er openbaart zich een uitweg via “Indeed”, een Amerikaanse wervingsbureau. “Indeed” heeft ook in Nederland opdrachtgevers die op zoek zijn naar verpleegkundigen . “Indeed” berekent ook het gemiddelde van geboden salarissen . Het gemiddeld maandsalaris van de 64 verpleegkundigen waar de laatste drie jaar naar is gezocht, bedraagt € 2.960.

Er zijn volgens bijlage K van de Collectieve Arbeidsovereenkomst Ziekenhuizen zes verpleegkundige functiegroepen (40 t/m 65) . De schalen per functiegroep lopen van nul tot en met 12. Als norm voor onderstaande berekening is schaal zes aangehouden. Het rekenkundig gemiddelde van de maandbedragen in de zes functiegroepen bedraagt € 3.500 terwijl de mediaan, het gemiddeld, € 3.200 bedraagt.

Het is mogelijk een indruk te krijgen van de soorten verpleegkundigen waar “Indeed” naar zoekt. Het blijkt al interpreterend, dat zeven van de tien in de functiegroepen 40 en 45 vallen en drie in de hogere verpleegkundige functiegroepen. Dat gegeven verwerkend beland je op € 3.060 bruto per maand. De verschillende benaderingen van het verpleegkundig liggen zeer in elkaars nabijheid. Het komt neer op een minimaal verpleegkundig inkomen van € 3.000 bruto per maand. Dat geldt voor mensen die op de middelste schaal zijn beland. Laat zeggen halverwege hun carrière

Deze bedragen vallen te vergelijken met het bedrag dat de gemiddelde Nederlander verdient – Jan Modaal. Het inkomen van Jan Modaal in 2020 bedraagt € 2.816 bruto per maand. Dat is exclusief vakantiegeld. De Nederlandse verpleegkundige komt daar eerder boven dan beneden.

Medisch Specialisten in Dienstverband

De medisch specialist, we hebben het over dienstverbanders, valt in de functiegroepen 70, 75 en 80. De maandbedragen bedragen afgerond in salarisschaal zes € 5.400, € 6.400 en € 7.500. Bij een verpleegkundig maandinkomen van afgerond € 3.000 verdient de medisch specialist 1,8 resp. 2,1 resp. 2,5 keer zo veel.

De lezer zal opmerken dat er naast specialisten in loondienst ook vrijgevestigde specialisten zijn. Het zijn zelfstandigen die een andere rechtspositie innemen met andere rechten en plichten.

Hun grote voordeel voor de gezondheidszorg is dat vrijgevestigde specialisten langere werkweken maken. Het valt tot vandaag de dag te beluisteren. In de periode 1996/2010 stelde ik jaarlijks nationale ziekenhuisoverzichten op voor een bekend opinieweekblad. Het ging over het functioneren van de 100 ziekenhuizen die ons land toen telde. Uitspraken van medisch specialisten vormden de basis. De medewerking van duizenden specialisten gaven een solide basis aan de uitkomsten.

Ook de specialist zelf kreeg aandacht. Bijvoorbeeld hoe lang hij of zij in touw was voor de beroepswerkzaamheden.

Meer dan de helft van de vrijgevestigde specialisten besteedde 50 uur en meer per week aan de uitoefening van zijn of haar beroep. De specialisten in dienstverband waren voor iets

meer dan 40 uur per week inzetbaar. De vrijgevestigden bieden dus 20% meer specialisten uren.

Ontwikkeling Salarissen en Kortingen elders in Nederland

Meest in het oog springend zijn de gebeurtenissen rond de nationale trots, de KLM. De KLM gaat staatssteun krijgen. De luchtvaart ligt wereldwijd op zijn gat. Ook de KLM. Uiteraard stelt de kredietgever eisen. Globaal is het verlangen dat de KLM-ers die drie maal modaal verdienen volgens het steunvoorstel een korting van 20% tegemoet zien.

Bij de KLM zijn er salarisverschillen die groter zijn dan in ziekenhuizen. Meest opvallend zijn de verdiensten van de piloot-gezag voerder. Deze gaat met ruim 20.000 bruto per maand naar huis. Hiernaast zijn er copiloten die een bescheidener inkomen verwerven. De salarissen van de vliegers, inclusief de diverse lasten, beslaan bijna een-derde van de KLM loonsom. Zij maken 8% uit van het personeelsbestand.

Nederland is niet alleen KLM. Volgens de Innovatie Monitor van de Amsterdamse Business School heeft een kwart van de Nederlandse bedrijven salarissen verlaagd om tijdens coronatijd opgelopen omzetverlies goed te maken. Er wordt daarbij twee keer zo vaak gesneden in salarissen van leidinggevenden. Salarisverlaging aan de top zit dus in de lucht.

Betekenis voor Ziekenhuizen (*Honorering Specialisten in Dienstverband*)

Weer terug naar de ziekenhuissalarissen. Om het toch wel aanwezige verschil tussen verpleegkundigen en specialisten in dienstverband te verkleinen kan naar het Nederlandse bedrijfsleven worden gekeken. Er is een tendens naar verlaging van de hoogste salarissen.

Het aantal specialisten in dienstverband is het laatste decennium flink gegroeid. Het bedraagt nu meer dan de helft van het totale bestand. Een 2019 meting van Prismant toont dat 25% van de basisartsen een erkende medische vervolgopleiding willen gaan doen maar nog geen opleidingsplaats hebben gevonden. Het gaat om ongeveer 6000 personen. Gelet op de vele basisartsen die graag willen worden opgeleid kan het best zo zijn dat zij tevreden zullen zijn met een bescheidener honorering dan nu in het vooruitzicht wordt gesteld.

De sector heeft meermalen geprobeerd vrijgevestigde specialisten tot loondienst te verleiden. Dat bleek geen succes te hebben. De vrije vogels verkiezen voor zichzelf te blijven werken. Een reden te meer om met vertrouwen, de loondienst salarissen kritisch te bezien.

Bovenstaande opmerkingen kunnen hier en daar irritatie oproepen. Bedenk dat zij afkomstig zijn van een vrije geest die twee relevante verschijnselen met elkaar in verband brengt.

Betekenis voor Ziekenhuizen (*Positie verpleegkundigen*)

Rekenmeesters die de beschikking hebben over alle cijfermatige gegevens kunnen de beschreven berekeningen over de inkomens van verpleegkundigen verfijnen. De huidige conclusie is dat verpleegkundigen, na een bescheiden start, een modaal inkomen of meer verwerven. Bovendien komt daar vakantiegeld, een eindejaarsuitkering en een eventuele onregelmatigheidstoeslag bij.

Het is onwaarschijnlijk dat het ongenoegen van verpleegkundigen doorslaggevend met honorering te maken heeft. Er moeten in de werksfeer irritaties zijn die maken dat er een aanzienlijk vertrekoverschot is. Daar bovenop cijfers van de ABNAMRO arbeidsmarktindicator die eind juni 2020 aangeven dat een-derde van alle vacatures voor verpleegkundige onvervulbaar zijn.

Daarnaast blijft het diep gewortelde parttime werken van de Nederlandse vrouw. Het maakt dat je met minder geld naar huis gaat dan je zou verwachten als je de cao lonen ziet. De fulltime werkweek in deze sector bedraagt 36 uur. De gezondheidszorg steekt daarmee positief af bij andere bedrijfstakken.

Er zal best onderzoek gedaan zijn naar de vertrekredenen van verpleegkundigen. Mocht dat onvoldoende duidelijkheid bieden dan valt er zeker na te gaan waarom verpleegkundigen hun betrekking verlaten en misschien zelfs volledig voor de branche verloren zijn.

Peter Lagendijk, opinie- en beleidsonderzoeker, schrijft dit artikel, behalve zijn economische achtergrond, vanuit ruime ervaring met de ziekenhuiswereld.

© Peter Lagendijk 2020